

Lastusten kylän suunnittelutyöpaja

ETÄTYÖPAJAN 19.5.2021 TIIVISTELMÄ

Työpajassa esitellyt asiat:

- Työpajassa esiteltiin kyläsuunnitelman analyysimateriaali, kylälle laadittu vuoteen 2040 tähtäävä tulevaisuuskuva sekä alustava suunnitelmaluonnos.
- Analyysivaiheessa kylältä on tunnistettu monipuolinen ja rikas kulttuuriympäristö sekä useita tärkeitä luontokohteita. Kylän vahvuuksia ovat myös aktiivinen kyläyhteisö ja vireä yritystoiminta.
- Pääasialliset ongelmakohdat liittyvät liikenteeseen (Lastustetien kapeus ja vaarallisuus sekä 130-tien huonot liittymäjärjestelyt ja puuttuvat kevyen liikenteen väylät) sekä puutteellisiin kulkuyhteyksiin kylän sisällä (huonot liikenneyhteydet pohjois-eteläsuunnassa ja 130-tien estevaikutus).
- Tulevaisuuskuvasssa Lastusten kylän tulevaisuutta hahmoteltiin viiden teeman (asuminen ja rakentaminen, julkinen tila ja palvelut, työ ja yritystoiminta, liikenne ja liikkuminen sekä luonto, maisema ja ympäristö) kautta. Tulevaisuuskuvan mukaan Lastunen on vuonna 2040 elinvoimainen, asukas pohjaltaan moni-ilmeinen ja myönteisesti maaseutuomainen Tampereen kaupunkiseudun kylä, jossa on hyvä asua ja yrittää.
- Alustavassa suunnitelmaluonnoksessa kylältä tunnistettiin kaksi potentiaalista ”kyläkeskusta” (Lastustenkulma ja kartanon ympäristö) sekä kuusi ns. ”kyläkulmaa” (Ruona–Niemi–Joensuu, Tervajärvi, Rautasema, Kirjaste, Salomaa ja Teeri). Kyläkeskukset ja -kulmia yhdistävät parannetut tieyhteydet sekä uusi ulkoilu- ja virkistysreittien verkosto. Ulkoilu- ja virkistysreitit yhdistävät lisäksi kylän luonto- ja kulttuurikohteita.
- Vuonna 2040 Lastusissa tulisi olemaan alustavan suunnitelmaluonnoksen mukaan n. 300 uutta asukasta (nykyinen asukasluku n. 400), joista suurin osa sijoittuu kyläkeskuksiin (n. 120 Lastustenkulmalle ja 50 kartanon ympäristöön) ja loput tasaisesti kyläkulmiin (n. 20 asukasta per kyläkulma). Kyläkeskusten- ja kulmien ulkopuolelle voidaan lisäksi sijoittaa rakennuspaikkoja yksittäisille pienille loma-asunnoille.
- Työpajassa tuotiin esille lisäksi ideat Lastustenkulmalle rakennettavasta kylänraitista, uudesta kylätalosta/koulurakennuksesta ja monipalvelupisteestä/kahvilasta. Lisäksi tunnistettiin paikallistalouden merkitys kylän kehittämisessä.

Osallistujien kommentteja:

- 130-tien rooli ja merkitys kylän kehittämiseksi herättivät eniten keskustelua. Nykyisin 130-tien itäpuolelta kouluun kulkevat lapset joutuvat käyttämään koulukyytiä tien ylittämisen vaarallisuuden takia. Tien merkitystä ja ongelmakohtia ja merkitystä kylän kehittämiseksi toivottiin nostettavan paremmin esille. Myös 130-tiehen liittyvät joukkoliikennedyteet koettiin tärkeiksi. Luonnoksessa ei myöskään otettu riittävästi huomioon 130-tien itäpuolisia alueita, tien eri puolien yhteyttä, tien estevaikutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämistä tai Lastustentien risteyksen liittymäjärjestelyjen parantamista.
- Kylälle toivottiin omaa uimapaikkaa ja sen mahdollisesta sijainnista käytiin keskustelua. Uimarantaa on harkittu edellisen kyläsuunnitelman yhteydessä Ilvankajärvelle. Ison Kausjärven länsipuolella sijaitsevan Uudentalon tilan uimarantaa on käytetty kylän yhteisenä uimarantana ja se sijaitsee ilmeisesti kunnan omistamalla maalla.
- Liikennedyteiden ja teiden parantamista pidettiin tärkeänä ja melko kiireellisenäkin asiana. Kevyen liikenteen väylien kehittämistä sekä ulkoilu- ja virkistysreitistöä pidettiin hyvänä ideana. 130-tien itäpuolella on jo nyt paljon retkeilyyn ja ulkoiluun soveltuvia alueita ja reittejä (esim. Vähän Kausjärven ympäristö), jotka eivät luonnoksessa tulleet esille parhaalla mahdollisella tavalla.
- Luonnoksessa kyläkeskuksiin ehdotettu mahdollinen tiiviimpi rakentaminen herätti paljon keskustelua. Pääsääntöisesti Lastustenkulmaa ja kartanon ympäristöä pidettiin tiiviimmälle rakentamiselle sopivina paikkoina, mutta osa ihmisistä piti luonnoksessa Lastustenkulmalle esitettyä rakentamisen määrää liiankin suurena. Tiiviimpien alueiden kohdalla kysymyksiä herätti myös maanhankinta ja maanomistajien tasapuolinen kohdelu. Luonnoksessa esitettyä 300 asukkaan kasvua koko Lastusten laajuisella alueella vuoteen 2040 mennessä pidettiin pääsääntöisesti hyvänä ja samansuuntaisen tavoitelluvun mainittiin olleen käytössä myös edellisessä kyläsuunnitteluhankkeessa. Kaikki osallistajat olivat yhtä mieltä siitä, että maaseutumaisen ympäristön säilyminen on kylän kehittämisessä ensiarvoisen tärkeää.
- Väestönkehityksessä oleellisena pidettiin koulun oppilasvirran pysymistä tasaisena tulevaisuudessa. Luonnoksessa esitettyä ideaa uudesta koulurakennuksesta pidettiin mielenkiintoisena, mutta epärealistisena (ainakin, mikäli otetaan huomioon suunnitelman tavoitevuosi 2040). Mahdollisen uuden kylätalon tai koulurakennuksen tulisi olla monikäyttöinen.
- Maaseutumatkailussa, virkistyksessä, ulkoilussa ja hevostaloudessa nähtiin runsaasti potentiaalia. Lastusten kylän erityisyytenä pidettiin sen hyvää saavutettavuutta.